

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

""Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în Informatică și
Tehnologii Informaționale

Vitalie Zavadschi

Curriculum disciplinar
G.02.A.027 Etica profesională

Specialitatea: **61230 Rețele de calculatoare**
Calificarea: **Tehnician pentru rețele de calculatoare**

Chișinău, 2022

**Curriculumul a fost elaborat în cadrul
I.P.Centrul de Excelență în Informatică și
Tehnologii Informaționale**

Autori:

Brătescu Oxana, grad didactic doi, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale.

Adoptat în baza Planului de învățământ, aprobat prin OMEC Nr.950/22, din 29.09.2022:

Brătescu Oxana, grad didactic I, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

Moraescu Emilia, grad didactic II, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale.

Examinat la ședința catedrei "Jurisprudență și servicii administrative"

Proces verbal Nr. 01 din 02 septembrie 2022

Șef catedră Teleuca Natalia Televca

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

Proces verbal Nr. 01 din 14 septembrie 2022

Director adjunct Obadă Liuba

Recenzenți:

1. S.A. MoldTelecom, or. Chișinău, str. bd. Ștefan cel Mare, 10
2. Starnet Soluții S.R.L, or. Chișinău, str. Columna, 170

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	4
IV. Administrarea modulului.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	6
VIII. Sugestii metodologice	7
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	8
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	10
XI. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Disciplina „Etica profesională” reprezintă o parte integrantă și obligatorie a procesului educațional care se realizează în scopul dezvoltării competențelor profesionale necesare orientării și integrării eficiente a studenților în câmpul muncii.

Disciplina în cauză a fost inițiată pentru a răspunde unor provocări emergente pe piața muncii din RM, având o puternică orientare aplicativă și de dezvoltare a unor abilități și competențe în domeniul integrării profesionale. În mare parte disciplina „Etica profesională” este destinată tuturor celor ce însușesc o profesie, urmărind dezvoltarea abilităților de aplicare a principiilor și regulilor ce trebuie să guverneze o conduită a specialistului.

Situațiile complexe care obligă specialistul în domeniul respectiv să ia decizii care nu ar compromite din punct de vedere etic imaginea și autoritatea instituției pe care o reprezintă, impune studierea disciplinei în cauză.

Scopul studierii disciplinei „Etica profesională” este nu numai acumularea de cunoștințe, ci și orientarea studenților spre valori și virtuți supreme, tendințe spre perfecțiune, comportament moral.

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Importanța studierii disciplinei „Etica profesională” constă în pregătirea studenților pentru viața profesională și a-i ghida spre însușirea unui comportament care să-i ajute să-și joace excelent rolul profesional și să obțină succesul. Aceasta, pentru că un comportament etic, nu numai că îmbunătățește climatul de muncă și contribuie la ridicarea moralului angajaților, la crearea unei imagini favorabile organizației, ci și joacă un rol important în obținerea profitului.

Nu în ultimul rând, comunicarea etică în cadrul colectivelor de muncă, atât la nivel manager - angajați, angajați - clienți, instituție - relații externe, asigură o dezvoltare de durată și o imagine adecvată. Actualmente, cerințele pieții muncii, tendințele integrării europene a RM și noile schimbări economico - sociale impun formarea unor specialiști nu numai profesioniști excelenți ci și cu mult bun simț în relațiile interpersonale, capabili de o comunicare constructivă ce asigură o activitate eficientă și benefică în cadrul colectivelor de muncă.

III. Competențele profesionale specifice modului

Competențele profesionale specifice disciplinei derivă din competențe - cheie, discipline cu tangență în domeniul dat. Principiile care stau la bază, promovează valori și atitudini ce țin de: relaționarea pozitivă cu ceilalți, tact și bun simț în gândire și acțiune, constructivism și eficiență.

CS1. Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitatea profesională;

CS2. Dezvoltarea abilităților de negociere și soluționare a conflictelor;

CS3. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă;

CS4. Utilizarea bunelor maniere în procesul de relaționare/ integrare profesională.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
II	60	30	-	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Geneza eticii profesionale	
UC1. Recunoașterea conceptului de etica prin estimarea rolului și funcțiilor eticii în viața profesională.	1.1 Etica ca disciplina de studiu 1.2 Evoluția conceptelor despre morală 1.3 Caracteristici ale normelor morale 1.4 Metode și procedee de educație morală.
2. Particularitățile comportamentului etic	
UC2. Evaluarea personalității specialistului în funcție de imaginea personală și comportament.	2.1 Dimensiuni de baza a personalității 2.2 Factorii ce favorizează comportamentul etic 2.3 Consecințele și efectele unui comportament neetic. 2.4 Cultura exteriorului
3. Comunicarea profesională	
UC3. Dezvoltarea comunicării oneste, a tratamentului corect față de angajați și clienți în scopul evitării conflictelor	3.1 Bunele maniere în comunicare 3.2 Impactul criticii asupra personalității 3.3 Gestionarea și soluționarea conflictelor 3.4 Etica negocierii
4. Relaționarea în cadrul colectivului de muncă	
UC4. Estimarea adaptării psihofiziologice și promovarea valorilor culturii organizaționale prin respectarea disciplinei de munca	4.1 Climatul sociopsihologic în colectivele de muncă. 4.2 Cultura organizațională și disciplina muncii 4.3 Integrarea și adaptarea profesională

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Total ore	Numărul de ore				Ore de contact direct după locul de instruire			
			Total	Contact direct		Lucrul individual	I/I		I/A	
				IT	IP		IT	IP	IT	IP
1.	Geneza eticii profesionale	14	7	7	-	7	-	-	7	-
2.	Particularitățile comportamentului etic	14	7	7	-	7	-	-	7	-
3.	Comunicarea profesională	16	8	8	-	8	-	-	8	-
4.	Relaționarea în cadrul colectivului de muncă	16	8	8	-	8	-	-	8	-
	Total	60	30	30	-	30	-	-	30	-

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Geneza eticii profesionale. Particularitățile comportamentului etic.			
Valorile morale specifice domeniului profesional Formarea conduitei morale și trăsăturile morale de caracter	Proiect individual Evaluarea personalității specialistului în funcție de imaginea personală și comportament.	Prezentarea proiectului individual	Săptămâna 6-7
2. Comunicarea profesională. Relaționarea în cadrul colectivului de muncă.			
Dileme etice în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Soluționarea problemelor etic Obligațiile profesionale ale specialistului. Codul deontologic.	Proiect de grup Dezvoltarea comunicării oneste, a tratamentului corect față de angajați și clienți în scopul evitării conflictelor Estimarea adaptării	Prezentarea proiectelor	Săptămâna 13-14

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
	psihofiziologice și promovarea valorilor culturii organizaționale prin respectarea disciplinei de munca		

VIII. Sugestii metodologice

În cadrul activităților organizate la ore, elevii și cadrele didactice utilizează practic diverse strategii de învățare, menite să formeze competențe de comunicare eficientă, de creare a unor relații de succes, de explorare a resurselor personale și a carierei. Procesul didactic se focalizează atât pe asimilarea de cunoștințe și abilitați specifice disciplinei, cât și pe folosirea mecanismelor învățării conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în diferite contexte de viață, nu doar în cadrul instituției de învățământ, ci și în soluționarea problemelor comunității.

Metodele și tehnicile recomandate în activitatea didactică la lecțiile de Etică Profesională sunt cele care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la promovarea învățării prin cooperare și colaborare. Învățînd să colaboreze cu alții în rezolvarea problemelor, elevii constată că scopurile personale ale fiecăruia pot fi realizate prin munca în echipă, că succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său.

Strategia didactică devine instrumentarul ce realizează conexiunea efortului profesorului și elevului în vederea realizării finalităților doar într-un context educațional favorabil, pe care trebuie să-l creeze profesorul.

În predarea disciplinei „Etica profesională” este oportun a folosi următoarele metode participativ - active:

Proiectul - cercetare orientată spre un scop bine precizat, care este realizată prin îmbinarea cunoștințelor teoretice cu activitatea practică, finalizate cu un produs, sau serviciu.

Proiectul poate fi individual sau de grup și se recomandă la studierea următoarelor unități de conținut:

- Elemente de etică
- Morala și etica profesională
- Categoriile eticii profesionale

Problematicizarea reprezintă oferirea unor situații-problemă, cu mai multe alternative de rezolvare, care generează elevilor îndoială, incertitudine, curiozitate și dorința de descoperire a soluțiilor. Utilizînd metoda în discuție, profesorul pune elevul în situația de a căuta un răspuns pertinent, o soluție pentru problema cu care se confruntă.

Această metodă este recomandată la studierea următoarelor teme:

- Obiectul, funcțiile și problematica eticii
- Comunicarea etică
- Etica și soluționarea conflictelor
- Colectivul de muncă

Studiul de caz - presupune confruntarea elevului cu o situație din viața reală („caz”) cu scopul de a observa, înțelege, interpreta sau chiar soluționa o situație. Un caz reflectă o situație tipică, reprezentativă și semnificativă pentru anumite stări de lucruri. Cerințele solicitate de la un studiu de caz: autenticitate, implică o situație-problemă, care cer un diagnostic sau o decizie; relevantă în raport cu obiectivele fixate; stimulativ pentru elevi.

Această metodă este recomandată la studierea următoarelor teme:

- Comunicarea etică
- Etica și soluționarea conflictelor
- Colectivul de muncă

Exercițiile reprezintă executarea repetată, conștientă și sistematică a unor acțiuni, operații sau procedee în scopul formării deprinderilor practice și intelectuale sau a îmbunătățirii unei performanțe. Exercițiile pot fi de diferite tipuri: introductive, curente, de consolidare, de verifi-care, individuale, de grup, dirijate/semidirijate/creative. Pot fi aplicate ca procedee în majoritatea metodelor practicate.

Această metodă este recomandată la studierea următoarelor teme:

- Obiectul, funcțiile și problematica eticii
- Etica în soluționarea conflictelor
- Categoriile eticii profesionale
- Comunicarea etică

Realizarea procesului educațional în condițiile actuale, a generat o reorientare a întregului sistem educațional de la instruirea tradițională la cea de la distanță/on-line, solicitând competențe și instrumente noi, implicând elaborări/modificări/adaptări atât a strategiilor de transmitere a conținuturilor, cât și a celor de organizare/monitorizare/evaluare a procesului de învățare, impunând necesitatea sporirii esențiale a gradului de implicare a tuturor actorilor educaționali: elevilor, profesorilor, părinților.

Platformele educaționale online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup. Diverse platforme au fost adoptate de unitățile de învățământ ca o alternativă la educația tradițională, ea poate completa activitatea didactică din instituție, dar nu o poate înlocui.

În vederea eficientizării procesului instructiv-educativ la distanță al acestui curs se crează cursuri electronice pe platforma e-learning, pe platforme de tip e-Learning precum Moodle, Platforma AeL (Advanced eLearning), precum și eTwinning, Google Classroom, DigitalEdu, Testmoz, Worwall, etc.

Deasemene sunt utilizate următoarele instrumente și aplicații digitale precum: Google Meet, Zoom, Google Forms, Prezi, Mentimeter, etc.

IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea competențelor curriculare are drept scop principal aprecierea a ceea ce a realizat elevul și nu ceea ce nu a realizat, urmărește progresul personal cu referire la integrarea școlară și socială, atitudinile față de comunitate și față de propria persoană, interesele privind evoluția personală în diferite activități și obținerea succesului în propria activitate.

Evaluarea competențelor oferă garanția că o persoană a demonstrat ca are cunoștințe profunde, abilități necesare efectuării activităților descrise în finalitățile pe baza cărora a fost evaluată și atitudine pozitivă față de activitate. Evaluarea include cicluri succesive de acțiuni complexe de constatare și de apreciere a rezultatelor, de diagnosticare sau de analiză, de depistare a cauzelor, care au condus la rezultatele respective, precum și de pronosticare – de prevedere a desfășurării ulterioare a procesului.

Alături de modalitățile de evaluare tradiționale se utilizează și modalități alternative sau complementare de evaluare a căror pondere devine tot mai semnificativă în paleta activităților evaluative desfășurate la nivelul întregului sistem de învățământ. Aceste modalități nu au fost concepute în ideea de a le înlocui pe cele clasice, ci în dorința de a face evaluarea mai flexibilă și, de ce nu, mai atractivă, atât pentru evaluatori, cât și pentru cei care fac obiectul evaluării: elevi, studenți, persoane care participă la diverse programe de instruire.

Metodele alternative de evaluare care vor fi sistematic abordate în această unitate tematică sânt:

- referatul
- investigația
- proiectul
- portofoliul
- autoevaluarea

Metodele alternative de evaluare se caracterizează prin următoarele:

- oferă elevilor diferite posibilități de a demonstra ceea ce știu, ca ansamblu de cunoștințe, dar, mai ales ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități)
- capacitatea de a transforma relația profesor - elev, inducând un climat de colaborare și parteneriat
- posibilitatea transformării procesului de evaluare prin înlocuirea tendinței de a corecta și sancționa prin aceea de a soluționa erorile semnalate
- posibilitatea de a deprinde elevul cu mecanismele de autocorectare și autoeducare necesare și în procesul de integrare socială
- utilizarea mai amplă a tehnicilor și mijloacelor didactice
- caracterul formativ, realizat prin valorificarea atitudinii elevului în raport cu propria sa evaluare
- capacitatea de a realiza o evaluare individualizată (observare sistematică)
- capacitatea de a educa spiritul de echipă prin activități de grup (investigații, proiecte)

Evaluarea didactică modernă este o evaluare formativă, axată pe proces. Ea este dinamică, flexibilă și asigură reglarea din mers a activității educaționale. Toate aceste principii simple funcționează perfect în mediul educațional din cadrul unei clase fizice.

Învățământul din RM însă, traversează o perioadă de detașare de stilul tradițional de predare, elevilor de azi fiindu-le necesare modalități flexibile de lucru, materiale didactice moderne, modalități auxiliare ingenioase de canalizare a atenției.

Instrumentele digitale utilizate în cadrul cursului ce oferă un format distractiv, creativ, inovativ al orelor sunt: Kahoot, Learning Apps, Padlet, Quizizz, Mentimeter, Canva, etc.

Avantajele acestor forme de evaluare presupun:

- metodă rapidă și eficientă de evaluare;
- permite adaptarea cerințelor la nivelul elevilor;

- opțiuni pentru adăugarea de comentarii și feedback pentru referința elevului
- urmărirea rezultatelor fiecărui elev și a progresului acestuia în timp;
- obiectivitatea evaluării elevilor;
- expunerea în mod independent a cunoștințelor.

X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Pentru realizarea cu succes a procesului de predare-învățare, este necesară asigurarea unui mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Amenajarea unor săli de curs dotate conform condițiilor ergonomice adecvate, înzestrate tehnic cu proiector, calculator și acces la internet . Materiale didactice: note de curs; planșe; postere; acte normative ale R.M. de reglementare a activității de întreprinzător.

Cerințe față de sălile de curs	
Mijloace recomandate	• Calculatoare portabile (laptop, notebook); • Proiector; • Planșe; • Postere; • Manuale. • Culegeri de acte normative
Cerințe față de lecțiile on-line	
Pentru instruirea la distanță	• Instrumente de comunicare sincronă/asincronă • Platforme educaționale • Instrumente digitale de predare/evaluare

XI. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Lungu Viorelia, Chișinău, CEP, UTM 2011	Biblioteca Națională a RM
2.	Joița Elena, Management educațional, Iași, Editura Polirom, 2000	Biblioteca Bogdan Petriceicu Hașdeu
3.	Abric J.C., Psihologia Comunicării, Iași, Editura Polirom, 2002	Biblioteca Națională a RM
4.	Bortim D. Simiotică, Limbaj și comunicare, SNSPA,	Biblioteca Națională a RM

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
	București, 2001	
5.	Gary J., Comportament organizațional, București, Editura Economică, 1996	Biblioteca Națională a RM
6.	Capcelea. Etica, Editura Arc, Chișinău 2003	Biblioteca CEITI